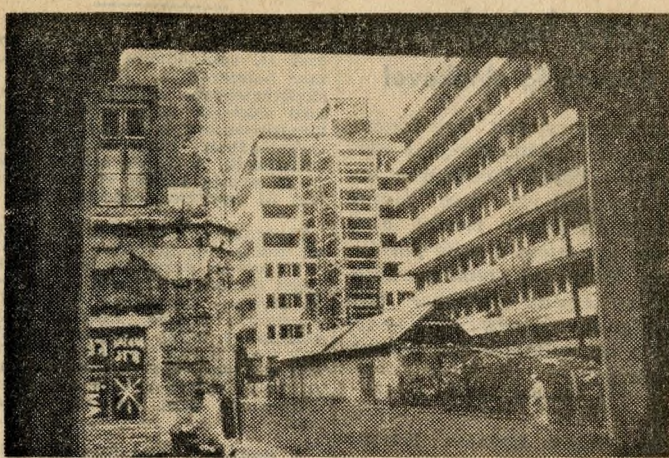

Shostko & Gábor

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Oszályozás	
Szerző:	Megfiatalodik	Tárgy	725.092.1
Cím:	a macskák volt utcája	Hely	Majakovszkij u.
Műemlékek a Majakovszkij utcában — Ahol József Attila szavalt	Séta a tatarozott épületek között	Idő	"1960"
Forrás:	1960. okt. 13.	Személy	
Egy. Hírlap,	(Hely)	Helyszám	

Óriási paloták épülnek a régi Királyház környékén.

Az utóbbi időben sok-sok változott a Majakovszkij utcában. Újjászületik az utca, megszépülnek patinás házai. Miféle patinás házak lehetnek a Majakovszkij utcában? — gondolhatja valaki. Tessék csak végigsétálni benne, s a csúnyának vélt egykori Király utcában mind több műemlék-táblával találkozhatunk a Körútig.

★

Mindjárt az elején a frissen befestett Anker-palota. A napokban készülnek el teljes tatarozásával. Kupoláját alumíniummal fedték be. Kevesen tudják már, hogy amikor elődje, a Gyertyánffy-udvar 1815-ben megépült, egész Magyarország megcsodálta, lévén hazánkban az első négyemeletes ház. 1909-ben bontották le. Az utca nyílásának jobb oldalán, 1760-tól ott állt az Orczy-ház. Eredetileg Angol Király háznak nevezték, aztán röviden Királyház lett belőle. Innen az utca neve is. Száznegyvenkét szoba, konyha lakással rendelkező épület volt, s az a hír járta róla, hogy minden órában egy aranyat keres rajta a tulajdonosa. A Körút felé elindulva, a Rumbach Sebestyén utca sarkán, óriási palotákat építenek, modern házakat, a Madách téri komplexus folytatásaként.

Az első műemléktáblát a 9. számú házon pillantjuk meg. Szépen rendbe hozták az 1810-ben Brein Fülöp építtette, finom külsejű, s a múlt század elejének hangulatát árasztó épületet. Így már megértjük, hogy ez a városrész volt valaha a centrum, hiszen a közelből indult Újpest és a Városliget felé, a Király utcán át, a lóvasút. Innen dőcögött végig szép időben nyitott, esőben ponyvával letakart kocsija: az omnibusz. Errefelé volt az első aszfalt, s innen ered a szó: aszfaltbetyár.

★

Sorra figyeljük a tatarozott, kifestett, igen szép külsejű házakat. Még a Gozsdu-udvar-

ban is látunk téglákat, malt; belül sorra került e ház helyrehozása is. Van olyan ház, amelynek valamennyi üzletét most szépítik. A 27. szám alatt volt a régi Pest egyik leghíresebb mulatója, a Blaue Katz. Onnan indult (még Nagy Endre előtt) a magyar kabaré. Abban a kávéházban énekeltette el Oroszi Antal Katzer úr, a kávé bízgatására az első maga gyártotta magyar nyelvű kuplékat, Oroszi a közeli Jálícs-féle boros cégnek volt a könyvelője. Valamikor régesrégén a walesi herceg is ellátogatott a Kék macská-ha és részegen megígérte Oroszinak, hogy felkeresi a borpincében. S így is történt. Attól kezdve a Baedeker is megjelölte a Király utca 26. számú házat, mint Budapest egyik nevezetességét. Csúf lebuj volt a Kék macska. Azért kék, mert még három kávéház volt az utcában macska-cégerrel. Vörös macska, Tarka macska, Fekete macska.

Rendbe hozatta a Fővárosi Tanács a 21. számú házat. Ezt Pollack Mihály építtette. A 23-as házat lebontották s helyette gyermekjátékszótérrel létesítettek. Innen már minden második ház emlékmű. Ezeket megfiatalították. A Nagymező utca sarkán öreg a ház és nem műemlék. Ezen aztán igazán csodálkozunk! Nagyon jelentős épület volt ez a Horthy-korszak idején: itt volt a famunkások szakszervezete. Majakovszkij verseit itt szavalták először Budapesten! Előadótérmeben — amely gyűlésterem volt — többször szerepelt műsoros estén József Attila. Nagyon gyakran szavalt a fiatal Ascher Oszkár a famunkásoknál.

Ha pedig valaki látni óhajtja Budapest egyik legszebb üzletét, az nézze meg a Majakovszkij utca 57. szám alatt a VILLERT új közületi boltját. Kár, hogy közönség nem vásárolhat itt, csak közületek.

Megfiatalodik a Majakovszkij utca.

Kristóf Károly